

IZVEDBENI SKLEP KOMISIJE (EU) 2015/346**z dne 9. februarja 2015****o odobritvi odstopanja, ki ga je zahtevalo Združeno kraljestvo z ozirom na Severno Irsko na podlagi Direktive Sveta 91/676/EGS o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov***(notificirano pod dokumentarno številko C(2015) 542)***(Besedilo v angleškem jeziku je edino verodostojno)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Direktive Sveta 91/676/EGS z dne 12. decembra 1991 o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov ⁽¹⁾ in zlasti tretjega pododstavka odstavka 2 Priloge III k Direktivi,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Če se količina gnoja, ki jo namerava država članica letno vnesti na hektar, razlikuje od količin, navedenih v prvem stavku drugega pododstavka odstavka 2 Priloge III k Direktivi 91/676/EGS in v točki (a) navedenega pododstavka, mora biti ta količina določena tako, da ne posega v doseganje ciljev iz člena 1 navedene direktive, in biti upravičena glede na objektivna merila, kot so dolga rastna doba in posevki, ki sprejmejo veliko dušika.
- (2) Komisija je 14. decembra 2007 sprejela Odločbo 2007/863/ES ⁽²⁾ o odobritvi odstopanja, ki ga je zahtevalo Združeno kraljestvo z ozirom na Severno Irsko na podlagi Direktive 91/676/EGS o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov, s katero je pod določenimi pogoji dovolila letni vnos 250 kg dušika iz živinskega gnoja na hektar na kmetijah z vsaj 80 % travinja.
- (3) Komisija je 24. februarja 2011 sprejela Sklep 2011/128/EU ⁽³⁾ o spremembi Odločbe 2007/863/ES in podalšanju odstopanja do 31. decembra 2014.
- (4) Odstopanje, odobreno z Odločbo 2007/863/ES, kakor je bila spremenjena s Sklepom 2011/128/EU, je v letu 2013 zadevalo 145 kmetij, kar ustreza približno 0,59 % skupnega števila kmetijskih gospodarstev in 0,42 % celotne neto kmetijske površine.
- (5) Združeno kraljestvo je za Severno Irsko 10. oktobra 2014 Komisiji predložilo zahtevek za odstopanje na podlagi tretjega pododstavka odstavka 2 Priloge III k Direktivi 91/676/EGS.
- (6) Združeno kraljestvo za regijo Severna Irsko v skladu z odstavkom 5 člena 3 Direktive 91/676/EGS uporablja akcijski program na vsem svojem ozemlju.
- (7) Poročilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o izvajanju Direktive Sveta 91/676/EGS o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov na podlagi poročil držav članic za obdobje 2008–2011 kaže, da je v Združenem kraljestvu v regiji Severna Irsko, kar zadeva podzemno vodo, povprečna koncentracija nitratov na vseh postajah za spremljanje pod 50 mg/l, in da je povprečna koncentracija nitratov na 93 % postaj za spremljanje pod 25 mg/l. Kar zadeva površinsko vodo, so povprečne koncentracije nitratov na vseh postajah za spremljanje pod 25 mg/l.

⁽¹⁾ UL L 375, 31.12.1991, str. 1.⁽²⁾ Odločba Komisije 2007/863/ES z dne 14. decembra 2007 o odobritvi odstopanja, ki ga je zahtevalo Združeno kraljestvo z ozirom na Severno Irsko na podlagi Direktive Sveta 91/676/EGS o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (UL L 337, 21.12.2007, str. 122).⁽³⁾ Sklep Komisije 2011/128/EU z dne 24. februarja 2011 o spremembi Odločbe 2007/863/ES o odobritvi odstopanja, ki ga je zahtevalo Združeno kraljestvo z ozirom na Severno Irsko na podlagi Direktive Sveta 91/676/EGS o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (UL L 51, 25.2.2011, str. 21).

- (8) Število glav živine in uporaba kemičnih gnojil sta se v zadnjih letih zmanjšala. Število govedi, perutnine in ovac se je od obdobja 2004–2007 do obdobja 2008–2011 znižalo za 5 %, 5 % oziroma 10 %, število prašičev pa se je zvišalo za 4 %. Povprečen nanos dušika iz živinskega gnoja je v obdobju 2008–2011 znašal 117 kg/ha, kar pomeni 6,4-odstotno zmanjšanje v primerjavi z obdobjem 2004–2007. Povprečen presežek fosforja je v obdobju 2008–2011 znašal 13,6 kg/ha, kar pomeni 30,1-odstotno zmanjšanje v primerjavi z obdobjem 2004–2007. Povprečna uporaba kemičnega dušikovega gnojila se je v obdobju 2008–2011 v primerjavi z obdobjem 2004–2007 zmanjšala za 18,4 %. Povprečna uporaba kemičnega fosforjevega gnojila se je v obdobju 2008–2011 v primerjavi z obdobjem 2004–2007 zmanjšala za 53 %.
- (9) Na Irskem je 93 % kmetijskih zemljišč namenjenih travinju. Na splošno se na travniških kmetijah 42 % površin obdeluje ekstenzivno, kar v smislu gostote pomeni eno glavo živine na hektar in manjši vnos gnojil, 37 % površin se obdeluje v okviru kmetijsko-okoljskih programov in le 24 % površin se obdeluje intenzivno z gostoto dve glavi živine na hektar ali več. 5 % površin se uporablja za pridelavo poljščin. Povprečna uporaba kemičnih gnojil na travinju je 79 kg/ha dušika in 5 kg/ha fosforja.
- (10) Za Severno Irsko je značilno, da ima veliko padavin in pretežno tla s slabim odtokom. Zaradi oviranega odtoka je na večini tal na Severnem Irskem razmeroma velika možnost denitrifikacije, ki zmanjšuje koncentracijo nitratov v tleh in zaradi tega količino nitratov, ki so podvrženi izpiranju.
- (11) Za podnebje na Severnem Irskem sta značilna enakomerno razporejena letna količina padavin in relativno majhen razpon temperatur, kar spodbuja razmeroma dolgo rastno sezono trave, kjer se zemljišča dejavno upravljajo in obdelujejo od 270 dni na leto na obalnem območju do okoli 260 dni na leto na osrednjem nižavju.
- (12) Po preučitvi zahtevka Združenega kraljestva za Severno Irsko in akcijskega programa ter glede na izkušnje, pridobljene z odstopanjem iz Odločbe 2007/863/ES, kakor je bila spremenjena s Sklepom 2011/128/EU, Komisija meni, da količina živinskega gnoja, ki ga predlaga Severna Irsko, tj. 250 kg dušika na hektar letno, ne bo posegala v doseganje ciljev iz Direktive 91/676/EGS, če bodo izpolnjeni nekateri strogi pogoji.
- (13) Iz podpornih informacij, ki jih je predložila Severna Irsko, je razvidno, da je predlagana letna količina 250 kg dušika iz živinskega gnoja na hektar letno na kmetijah z vsaj 80 % travinja upravičena na podlagi objektivnih meril, kot so dolge rastne dobe in posevki, ki sprejmejo veliko dušika.
- (14) Datum prenehanja veljavnosti Odločbe 2007/863/ES, kakor je bila spremenjena s Sklepom 2011/128/EU, je 31. december 2014. Da se zadevnim kmetom zagotovijo nadaljnje koristi od odstopanja, je primerno sprejeti ta sklep.
- (15) Ukrepi iz tega sklepa so v skladu z mnenjem Odbora za nitrate, ustanovljenega v skladu s členom 9 Direktive 91/676/EGS –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Odstopanje, ki ga je zahtevalo Združeno kraljestvo z ozirom na Severno Irsko z dopisom z dne 10. oktobra 2014 za uporabo večje količine živinskega gnoja, kakor je določena v prvem stavku drugega pododstavka odstavka 2 Priloge III k Direktivi 91/676/EGS in točki (a) navedenega pododstavka, se odobri ob upoštevanju pogojev iz tega sklepa.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tem sklepu se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „travniška kmetija“ pomeni kmetijsko gospodarstvo, na katerem 80 % ali več kmetijske površine, ki je na voljo za gnojenje z živinskim gnojem, pokriva trava;

2. „pašna živina“ pomeni govedo (razen telet, rejenih za meso), ovce, jelenjad, koze in konje;
3. „trava“ pomeni trajno ali začasno travišče (začasno pomeni, da leži manj kot štiri leta);
4. „poljina“ pomeni posamezno polje ali skupino polj, ki so enotna glede posevkov, tipa tal in praks gnojenja.

Člen 3

Področje uporabe

Ta sklep se uporablja za posamične primere in pod pogoji iz členov 4, 5 in 6 za travniške kmetije.

Člen 4

Letni zahtevek in obveznosti

1. Kmetje, ki želijo, da se jim odobri odstopanje na podlagi tega sklepa, vsako leto pristojnemu organu predložijo zahtevek.
2. Poleg predložitve letnega zahtevka iz odstavka 1 se tudi pisno obvežejo, da bodo izpolnjevali pogoje iz členov 5 in 6.

Člen 5

Uporaba živinskega gnoja in drugih gnojil

1. Količina živinskega gnoja pašne živine, ki se letno vnese v tla na travniških kmetijah, vključno z živalskimi iztrebki, ne presega količine gnoja, ki vsebuje 250 kg dušika na hektar, pod pogoji iz odstavkov od 2 do 8.
2. Skupni vnos dušika ne presega predvidljivih potreb po hranilih zadevnega posevka in upošteva vnos iz tal. Skupni vnos dušika se razlikuje glede na gostoto živine in pridelavo krme.
3. Vsaka kmetija ima načrt gnojenja, v katerem je opisano kolobarjenje na kmetijskem zemljišču ter načrtovani vnos živinskega gnoja in drugih gnojil. Pripravi se vsako koledarsko leto do 1. marca. Načrt gnojenja vključuje najmanj naslednje:
 - (a) načrt kolobarjenja, v katerem mora biti opredeljena površina poljin s travo in poljin z drugimi posevki, vključno s skico zemljevida, ki prikazuje lokacijo posameznih poljin;
 - (b) število glav živine, opis sistema namestitve in sistema za skladiščenje, vključno z velikostjo prostora, ki je na razpolago za skladiščenje gnoja;
 - (c) izračun dušika iz gnoja (z odštevkem izgub pri namestitvi in skladiščenju) in fosforja, ki se proizvedeta na kmetiji;
 - (d) količino, vrsto in lastnosti gnoja, dostavljenega zunaj kmetije ali na kmetijo;
 - (e) predvidene potrebe posevka po dušiku in fosforju na posameznih poljinah;
 - (f) rezultate analize tal glede stanja dušika in fosforja v tleh, če so na voljo;

- (g) lastnosti gnojila, ki se bo uporabilo;
- (h) izračun vnosa dušika in fosforja z gnojem na posameznih poljinah;
- (i) izračun vnosa dušika in fosforja s kemičnimi in drugimi gnojili na posameznih poljinah.

Načrt gnojenja je treba revidirati najpozneje sedem dni po vsaki spremembi kmetijske prakse, da se zagotovi skladnost med načrtom in dejansko kmetijsko prakso.

4. Vsak kmet vodi bilanco gnojenja, vključno z informacijami o upravljanju vnosov dušika in fosforja ter upravljanju talne vode. Bilanca gnojenja se predloži pristojnemu organu za vsako koledarsko leto.

5. Za vsako travniško kmetijo, za katero je odobreno odstopanje, se kmet strinja, da se zahtevek iz člena 4(1), načrt gnojenja in bilanca gnojenja lahko preverjajo.

6. Vsak kmet, ki mu je bilo odobreno odstopanje, za namene natančnega gnojenja izvaja redne analize dušika in fosforja v tleh.

Vzorčenje in analiza se morata izvajati najmanj enkrat na štiri leta za vsako homogeno površino na kmetiji, ob upoštevanju kolobarjenja in značilnosti tal.

Izvede se vsaj ena analiza na pet hektarjev kmetijskega zemljišča.

Rezultati analize dušika in fosforja v tleh so dostopni na kmetiji, za katero je odobreno odstopanje.

7. Živinskega gnoja se ne nanašati jeseni pred začetkom setve trave.

8. Kmet za vsako travniško kmetijo, za katero je odobreno odstopanje, zagotovi, da končna količina fosforja, izračunana v skladu z metodologijo, ki jo je določil pristojni organ, ne preseže presežka 10 kg fosforja na hektar letno.

Člen 6

Upravljanje zemljišč

1. Na 80 % ali več površin, ki so na kmetijah na voljo za vnos gnoja, se goji trava.
2. Kmetje, ki jim je bilo odobreno posamezno odstopanje, izvajajo naslednje ukrepe:
 - (a) začasno travinje se orje spomladi;
 - (b) preorani travi na vseh tipih tal takoj sledijo posevki z visoko potrebo po dušiku;
 - (c) kolobarjenje ne vključuje stročnic in drugih rastlin, ki vežejo atmosferski dušik.
3. Vendar pa se točka c drugega odstavka ne uporablja za deteljo v travinju z manj kot 50 % detelje ali za druge stročnice, podsejane s travo.

Člen 7

Drugi ukrepi

To odstopanje se uporablja brez poseganja v ukrepe, ki morajo biti v skladu z ostalo okoljsko zakonodajo EU.

Člen 8

Spremljanje

1. Pristojni organ zagotovi, da se pripravijo in vsako leto posodobijo zemljevidi, ki za vsako upravno enoto prikazujejo deleže travniških kmetij, živine in kmetijskih zemljišč, za katere je odobreno posamezno odstopanje, kot tudi zemljevidi, ki prikazujejo lokalno rabo zemljišč.
2. Spremljajo se tla, površinska voda in podzemna voda, da se pridobijo podatki o koncentraciji dušika in fosforja v talni vodi, o mineralnem dušiku v profilu tal in o koncentraciji nitratov v podzemni in površinski vodi, tako pod pogoji odstopanja kot tudi pod pogoji brez odstopanja. Spremljanje se izvede na kmetijskih gospodarstvih in na kmetijskih območjih spremljanja. Kraji spremljanja vključujejo glavne tipe tal, stopnje intenzivnosti, prakse gnojenja in posevke.
3. Na kmetijskih območjih, ki se nahajajo v bližini najbolj občutljivih vodnih teles, se poostri spremljanje kakovosti vode.
4. Pregled lokalne rabe zemljišč, kolobarjenja in kmetijske prakse se izvede na kmetijah, za katere je odobreno posamezno odstopanje. Zbrani podatki ter podatki, ki izvirajo iz analize hranil iz člena 5(6) in spremljanja iz odstavka 2 tega člena, se uporabijo za modelno zasnovane izračune obsega izgub nitratov in fosforja na kmetijah, za katere je bilo odobreno odstopanje.

Člen 9

Nadzor

1. Pristojni organi zagotovijo, da so vsi zahtevki za odstopanje predmet upravnega nadzora. Kadar nadzor pokaže, da pogoji iz členov 5 in 6 niso izpolnjeni, se vložnika o tem obvesti. V tem primeru zahtevke velja za zavrženega.
2. Program poljskih pregledov se vzpostavi na podlagi analize tveganja, rezultatov nadzora iz prejšnjih let in rezultatov splošnega naključnega nadzora uporabe zakonodaje o izvajanju Direktive 91/676/EGS. Poljski pregledi v zvezi s pogoji iz členov 5 in 6 tega sklepa zajemajo vsaj 5 % kmetij, za katere je odobreno posamezno odstopanje. Kadar preverjanje razkrije neizpolnjevanje pogojev, se kmeta o tem obvesti. Te informacije se morajo upoštevati pri odločanju o zahtevku za odstopanje za naslednje leto.
3. Pristojnim organom se dodelijo potrebna pooblastila in sredstva za preverjanje skladnosti z odstopanjem, ki se odobri v skladu s tem sklepom.

Člen 10

Poročanje

Pristojni organi vsako leto do junija predložijo poročilo, ki vključuje naslednje podatke:

1. zemljevide, ki za vsako upravno enoto prikazujejo delež kmetij, živine in kmetijskih zemljišč, za katere je odobreno posamezno odstopanje, kot tudi zemljevide, ki prikazujejo lokalno rabo zemljišč, iz člena 8(1);
2. rezultate spremljanja kakovosti podzemne in površinske vode, kar zadeva koncentracijo nitratov, vključno z informacijami o trendih kakovosti vode, tako pod pogoji odstopanja kot tudi pod pogoji brez odstopanja, ter učinek odstopanja na kakovost vode, iz člena 8(2);
3. rezultate spremljanja tal, kar zadeva koncentracijo dušika in fosforja v talni vodi ter mineralnega dušika v profilu tal, tako pod pogoji odstopanja kot tudi pod pogoji brez odstopanja, iz člena 8(2);
4. povzetek in oceno podatkov, pridobljenih pri poostrenem spremljanju kakovosti vode, iz člena 8(3);
5. rezultate pregledov lokalne rabe zemljišč, kolobarjenja in kmetijskih praks iz člena 8(4);

6. rezultate modelno zasnovanih izračunov obsega izgub nitratov in fosforja na kmetijah, za katere je odobreno posamezno odstopanje, iz člena 8(4);
7. oceno izvajanja pogojev za odstopanje na podlagi nadzora na ravni kmetij in podatke o kmetijah, ki pogojev ne izpolnjujejo, na podlagi rezultatov upravnega nadzora in poljskih pregledov iz člena 9(1) in (2).

Člen 11

Začetek uporabe

Ta sklep se uporablja v okviru predpisov SR 2014 št. 307 – *Nitrates Action Programme Regulations (Severna Irska)*, 2014.

Ta sklep preneha veljati 31. decembra 2018.

Člen 12

Ta sklep je naslovljen na Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska.

V Bruslju, 9. februarja 2015

Za Komisijo
Karmenu VELLA
Član Komisije
